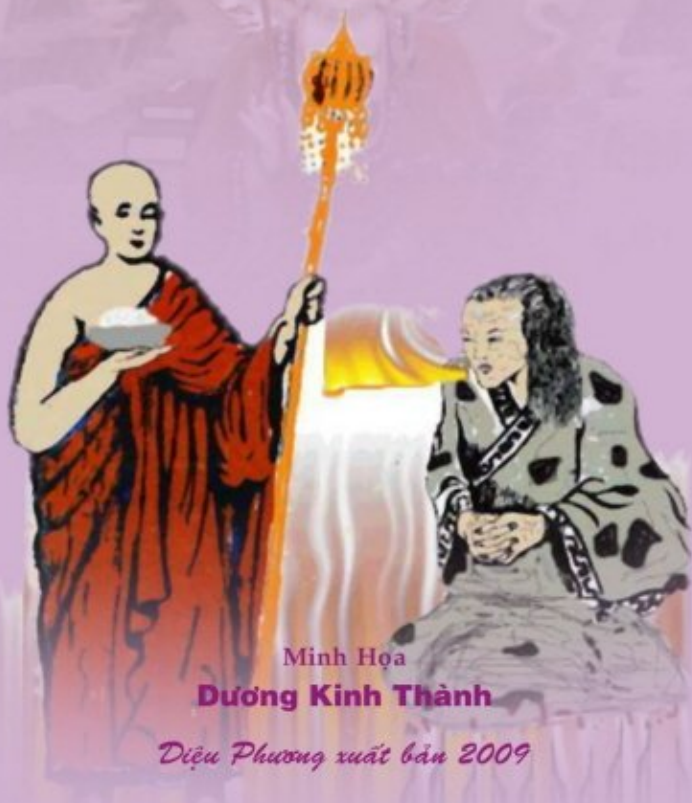

Tâm Minh Ngô Tằng Giao

Mục Liên Thanh Đề

Truyện Thơ

MỤC LIÊN THÀNH ĐỀ

Truyện Thơ
Tâm Minh Ngô Tăng Giao

Minh Họa:
Dương Kinh Thành

* DIỆU PHƯƠNG xuất bản 2009 *

Lời nói đầu

Bà Thanh Đề là mẹ của ngài Mục Kiền Liên (cũng gọi là Mục Liên). Bà tính tình tham lam, độc ác, không tin Tam Bảo, tạo ra nhiều tội lỗi nặng nề, gây ra nhiều “nhân” xấu nên khi chết đi chịu “quả” ác, bị đày vào ác đạo, sinh làm loài ngạ quỷ, đói khát triền miên trong đại địa ngục.

Ngài Mục Liên là một trong số mười đại đệ tử của Đức Phật, tài giỏi hàng đầu về thần thông. Một ngày ngài dùng “đạo nhãn” xem trong thế gian và nhận thấy mẹ mình bị sinh vào con đường đói khổ trong chốn địa ngục thăm sâu, chịu bao nhiêu cực hình. Ngài thương xót nên mang cơm đến dâng cho mẹ. Bởi lòng tham lam độc ác trong tiền kiếp nổi bưng lên nên khi bà mẹ đưa cơm vào miệng thì cơm hóa thành ra than hồng, bà không ăn được.

Ngài Mục Liên hết sức đau buồn, trở về bạch với Phật mọi sự tình và cầu xin Phật chỉ

dạy cho phương cách cứu độ mẹ mình. Phật dạy rằng mặc dù lòng hiếu thảo của ngài vô cùng lớn lao và tuy rất giỏi về thần thông ngài cũng không thể một mình mà cứu độ được cho mẹ. Phải cần nhờ đến oai thần, đến đức lớn như biển, đến lực gia trì của chư tăng, ni trong mười phương, mới mong giải thoát được cho mẹ.

Ngài Mục Liên đã thực hiện đúng những lời Phật dạy, vào ngày RẪM tháng BẢY, ngày lễ VU LAN, thành tâm kính lễ trai tăng nên mẹ mới thoát khỏi kiếp quỷ đói và sinh về cảnh giới an lành.

Truyện MỤC LIÊN – THANH ĐỀ nhấn mạnh đến luật “nhân quả”, đến lòng hiếu thảo chí thành của ngài Mục Liên và công đức trì trai, giữ giới thanh tịnh trong ba tháng an cư kiết hạ của chư tăng, ni. Tất cả cùng thành tâm chú nguyện mà tạo ra sức mạnh cảm thông và kích thích đến tâm hồn bà Thanh Đề, làm bà tự bản thân mình thức tỉnh cơn mê, xoay chuyển tâm niệm ác, hướng về nẻo thiện và do đó thoát khỏi hình phạt khổ cực nơi địa ngục. Kinh Phật dạy rằng: ***“Tâm có thể tạo nghiệp, mà tâm cũng có thể chuyển nghiệp.”***

Ngài Mục Liên là một tấm gương sáng chói tượng trưng cho lòng chí hiếu và báo ân. Ngài đã thực hành phép sám hối để báo ân mà cứu được mẹ thoát khỏi địa ngục.

*

Ngày lễ Vu Lan trong Đạo Phật là ngày “Phật Hoan Hy”, ngày “Tự Tứ”. Tăng, Ni tập trung vào sự tu niệm và thỉnh cầu những bậc trưởng thượng chỉ dạy mọi lỗi lầm để mình thành tâm sám hối nên Phật rất vui vì tinh thần phục thiện, hối cải đó.

Ngày Vu Lan cũng là ngày “Báo Hiếu”, gọi lại lòng hiếu thảo của người con Phật. Nhân dịp này Phật tử nhớ lại công ơn cha mẹ sinh thành nuôi dưỡng cực khổ mà nhờ đến sức chú nguyện của chư tăng, ni để phục vụ mà độ cho cha mẹ.

Cha mẹ quá vắng dù đã qua bảy đời thì nếu có sa vào đường khổ cũng nhờ phúc đức này mà được thoát khỏi, được siêu thăng. Còn nếu cha mẹ không đi trong đường khổ thì nhờ phúc đức này mà được tăng trưởng thiện căn. Nếu cha mẹ còn sống, chưa qua đời, thì nhờ phúc đức đó mà tăng trưởng tuổi thọ và phát tâm Bồ Đề.

Ngày lễ Vu Lan cũng là ngày “Xá Tội Vong Nhân”, ngày cầu siêu độ cho tiền nhân quá cố. Đó là ngày tha thứ mọi lỗi lầm. Mọi người đều ăn năn, xin cải đổi sám hối. Chư tăng, ni cầu nguyện cho các vong nhân được thoát khỏi cảnh đọa đầy của ba đường ác là “địa ngục, ngạ quỷ và súc sinh”.

Hiếu thảo thường được hiểu là lo đầy đủ mọi thứ về vật chất cho cha mẹ. Nhưng cha mẹ sẽ qua đời một ngày nào đó. Theo Đạo Phật, chúng ta không chỉ có mặt ở một đời này mà còn có mặt ở vô số kiếp về trước và sau nữa, mất thân này sẽ mang thân khác. Bởi vậy người con hiếu còn phải lo cho cha mẹ cả về tinh thần, làm sao thức tỉnh cha mẹ hướng về đường thiện, tin vào nhân quả tội phước, quy y tam Bảo, niệm Phật làm lành để trong đời hiện tại cha mẹ được yên vui và khi mất đi sẽ được hạnh phúc, an lành trong đời sau.

“*Tâm hiếu là tâm Phật. Hạnh hiếu là hạnh Phật*”. Với truyền thống người Việt ta, hiếu thảo là một nền tảng đạo đức rất cần thiết, rất thiêng liêng và cao cả. Có hiếu trong gia đình thì mới có thể là một công dân tốt ngoài xã hội. Hiếu là bước đầu để xây dựng một gia đình tốt

đẹp, một xã hội văn minh và tiến lên thành một quốc gia cường thịnh.

*

Soạn giả Tâm Minh Ngô Tăng Giao đã dựa vào một số tài liệu xưa và nay mà viết lại toàn bộ truyện MỤC LIÊN – THANH ĐỀ bằng những dòng thơ “lục bát” nhẹ nhàng, trong sáng và bình dị để độc giả dễ đọc, dễ hiểu và dễ cảm nhận. Mong rằng ý nghĩa của truyện xưa này sẽ là ngọn đuốc tuệ soi sáng cho con người nương vào đó để vượt qua những con đường vô minh, hành phép sám hối mà diệt tội, hầu vượt qua biển khổ sinh tử mà ghé bờ giải thoát thơm hương.

Diệu Phương
(2009)

Truyện xưa có kể lại rằng
Thời kỳ Đức Phật còn đang tại trần
Nơi thành Vương Xá xa xăm
Có ông trưởng giả vô ngần giàu sang
Nhiều vườn ruộng, lắm bạc vàng
Từng bày voi ngựa, từng đàn trâu dê
Gia nhân đông đúc cận kề
Ông tên Phó Tướng muôn bề tốt thay
Giữ gìn đạo đức hàng ngày
Thường tu Lục Độ lâu nay chẳng rời:
“Một là bố thí cho người
Hai là trì giới sống đời sạch trong

Ba là nhẫn nhục tột cùng
Bốn là tinh tấn quyết lòng theo tu
Năm là thiền định công phu
Sáu là trí tuệ rạng như ánh hồng.”

Bà Thanh Đề là vợ ông
Than ôi trái lại vô cùng xấu xa
Vừa tham lam lại gian tà
Làm điều ác đức tính ra đủ mười.
Sinh con trai được một người
Tên là La Bốc tính thời dễ thương
Vừa thông minh đủ mọi đường
Lại thêm hiếu thảo xóm làng nổi danh.

Thời gian thấm thoát trôi nhanh
Ít lâu sau đó gia đình không vui
    Vì ông trưởng giả qua đời
Chàng trai La Bốc tức thời cư tang
    Đủ ba năm, rất đàng hoàng
Cho tròn chữ hiếu lòng chàng mới yên.
    Mãn kỳ tang chế nói trên
Chàng bèn tìm mẹ và liền thưa ngay:
    “Các kho châu báu lâu nay
    Mở ra tính toán mai này rồi chia
    Ba phần đều đặn trọn bề
Một phần dâng mẹ dùng chi hàng ngày
    Một phần sửa soạn tiệc chay
Cúng dường Tam Bảo lòng đầy thành tâm
    Còn con xin giữ một phần
    Dùng làm vốn liếng vì cần đi xa
    Nơi xứ lạ, không gần nhà
Kinh doanh buôn bán lo mà lập thân
    Tạo nên cơ nghiệp sáng ngàn
Thời nhà mình cũng thêm phần vẻ vang.”
Mẹ nghe, thuận ý cùng chàng
Chàng liền sửa soạn lên đường đi buôn,
    Gia nhân Ích Lợi tinh khôn
Thỉnh cầu xin được đi luôn theo cùng.

*

Khi chàng vừa mới đi xong
Mẹ chàng vội triệu tập trong gia đình
Gia nhân tụ họp vây quanh
Bà Thanh Đề nói ý mình cho nghe:
“Con ta trước lúc ra đi
Dặn ta chu tất mỗi khi cúng dường
Cúng trai tăng chớ coi thường
Nhưng ta chẳng muốn theo đường này đâu
Ta không tin ở đạo màu
Cho nên nếu có tăng nào tới đây
Để mà khát thực hàng ngày
Thời dùng roi gậy đánh ngay đuổi liền

Thế là họ hết làm phiền
Về sau không dám đến bên nhà mình,
Số tiền cúng ta để dành
Mua nhiều súc vật thỏa tình bấy lâu
Ngỗng ngan, dê ngựa, bò trâu
Heo cùng gà vịt giết mau tế thần
Rồi ăn cho sướng miệng luôn
Ăn xong mua nữa chẳng buồn tiếc thương
Ăn hoài cho đến chán chường
Tôi gì mà phải cúng dường cho ai!”
Gia nhân miễn cưỡng theo lời
Chỉ lo giết chóc, xa rời các tăng.

*

Về phần La Bốc buôn hàng
Ba năm trời đã lẹ làng êm trôi
Làm ăn cần kiệm xứ người
Bán buôn chịu khó nay thời giàu lên,
Một ngày chàng quyết định liền
Trờ về thăm viếng mẹ hiền yêu thương.
Một vì di chuyển dọc đường
Tới ngoài thành phố thời chàng dừng chân
Tạm ngừng cho khỏe đôi phần
Sai người về trước báo thân mẫu mình,
Gia nhân Ích Lợi nhiệt tình
Tuân theo lệnh chủ phóng nhanh về liền.
Một hầu gái thấy trước tiên

Chạy vào tìm chủ báo tin bất thường
Bà Thanh Đề vội phô trương
Làm như mình cũng cúng dường chư tăng
Nên trong nhà bày vôi vàng
Mang nhiều phan phướn trang hoàng êm xuôi
Vừa khi Ích Lợi tới nơi
Bà bèn nghiêm chỉnh cất lời hỏi ngay:
“Con ta về thật mừng thay
Sao chưa có mặt? Giờ này ở đâu?”
Gia nhân vội vã trình mau:
“Thưa bà công tử chưa vào tới đây
Hãy còn ở tận phía Tây
Ngoài thành Vương Xá vài ngày nữa thôi.”
Bà Thanh Đề nói giọng vui:
“Sau khi La Bốc và người lên đường
Ta liền tổ chức cúng dường
Hơn năm trăm vị chư tăng tại nhà.”
Gia nhân Ích Lợi nghe qua
Trong lòng chợt thấy chan hòa niềm vui
Khi vào nhà thấy khắp nơi
Đây thời phan phướn, kia thời bông hoa
Chiếu giương, bàn ghế phô ra
Lại thêm bát chén thật là ngồn ngàng
Đều chưa dọn dẹp đàng hoàng
Bao điều trước mắt rõ ràng đáng tin.

Nghĩ đây là đáng mẹ hiền
Gia nhân trở lại nào quên tường trình
Những gì trông thấy rành rành
Nghe xong La Bốc quả tình hân hoan
Vội về, hoan hỉ ngập tràn
Vừa đi vừa lạy vô vàn thành tâm.
Họ hàng, quyến thuộc, người thân
Nghe chàng trở lại xa gần họp nhau
Kéo ra đón tiếp trước sau
Nhìn chàng đi đứng thấy sao bất thường
Vừa đi vừa lạy dọc đường
Họ bèn xúm hỏi: “Ông đương làm gì
Phật đâu có phía trước kia
Tặng thời không có ở về phía sau
Vậy ông lẽ lạy ai nào?”
Chàng La Bốc ngại ngần đâu trả lời:
“Chính là tôi lạy mẹ tôi
Tôi vì buôn bán vừa rồi đi xa
Mẹ tôi lúc ở lại nhà
Kính tin Tam Bảo, thiết tha cúng dường
Hơn năm trăm vị cao tăng
Bà mời cung kính đàn tràng lắm thay.”
Mọi người kinh ngạc nói ngay:
“Vì ông đi vắng nào hay sự tình
Mẹ ông ở lại gia đình
Bao nhiêu ác nghiệp tự mình gây ra

Chư tăng khát thực trước nhà
Bà đều đánh đuổi thấy mà tang thương,
Còn tiền ông dặn cúng dường
Bà mua súc vật và thường giết ăn
Sau khi cắt tiết tế thần
Chính tay bà đã bao lần sát sinh.”
Chàng nghe tội lỗi mẹ mình
Tưởng như sét đánh thành linh bên tai
Ngã luôn xuống đất nằm dài
Lịm người bất tỉnh một hồi thật lâu
Tin nghe mang lắm đớn đau
Thấy mà tội nghiệp biết bao cho chàng.

Bà Thanh Đề rất hoang mang
Khi nghe tin dữ vội vàng chạy ra
Được con cho biết chính bà
Gây bao ác nghiệp trong nhà mới đây
Nên con lâm tình cảnh này,
Bà bèn cứu chữa con ngay tức thì
Rồi bà lớn tiếng nguyện thề:
“Trời cao đất rộng bốn bề thân thang
Bể kia lòng lộng sóng vàng
Nếu mà mẹ chẳng cúng dường chư tăng
Sau khi con rời khỏi làng
Thời về mẹ bệnh liệt giường luôn thôi

Rồi khi nhắm mắt lia đời
Đọa vào địa ngục đúng lời thề đây
Chịu bao quả báo sau này
Mong con hãy trở về ngay gia đình!”
Nghe lời thề của mẹ mình
Nặng như trái núi quả tình gớm ghê
Tin lời mẹ dối gian thề
Nên chàng La Bốc chịu về nhà ngay.

*

Về nhà chỉ được ít ngày
Ai ngờ xảy chuyện không hay mất rồi
Mẹ chàng khó chịu trong người
Rồi lâm bệnh nặng, tứ thời mê man
Dù cho có uống thuốc thang
Bệnh không thuyên giảm, ngày càng nặng
thêm,
Qua bảy ngày và bảy đêm
Sau hồi nguy kịch bà liền mệnh chung
Lời thề ứng nghiệm vô cùng
Diêm Vương có lẽ đã không tha rồi
Sai Quỷ Vương lên tận nơi
Bắt hồn bà xuống đúng lời thề kia.
Biết rằng mẹ nghiệp nặng nề
Cho nên La Bốc tức thì lo toan
Vừa mai táng mẹ chu toàn

Vừa lo tạo phước há ngàn ngại chi
Hồi hương cho mẹ tức thì,
Bán buôn kiếm bởi chuyến đi có lời
Chàng đem bố thí khắp nơi
Giúp dân thiếu mặc, cứu người đói ăn
Lập chùa chiền, cúng chư tăng
Bản thân tu học đạo vàng tại gia
Tụng kinh, niệm Phật thiết tha
Trì trai, giữ giới thật là thành tâm.
Dựng lều cỏ cạnh mộ phần
Nơi chôn mẹ chốn sơn lâm an bình
Ba năm thủ hiếu chí tình
Muôn chim bay đến đậu quanh rặng

Tha đất mới, lượm hoa vàng
Đề lên ngôi mộ mẹ chàng kính dâng.

*

Thời gian xoay chuyển lạ làng
Ba năm thủ hiếu nhẹ nhàng trôi qua
Một ngày La Bốc nghĩ ra
Cho rằng mình phải xuất gia tu hành
Mới mong báo đáp mẹ mình
Báo cho trọn vẹn ân tình sâu xa
Chàng bèn nghĩ đến Phật Đà
Núi Kỳ Xà Quật tìm qua hầu Ngài.
Sau khi quỳ lễ xong xuôi
Chàng La Bốc mới thốt lời thiết thân

Kính thưa: “Bạch Đức Thế Tôn
Song thân con đã lìa trần vắng xa
Nếu giờ đây con xuất gia
Có đem phước báu cho cha mẹ mình?”
Phật bèn giảng giải điều lành:
“Này người con thảo tâm thành chớ quên
Ở trên trần thế muôn phiền
Song thân nếu có lòng tin đạo màu
Cho con theo đạo tu mau
Hoặc trai, hoặc gái, chỉ cầu một thôi
Xuất gia trọn vẹn được rồi
Bao công đức ấy so thời vô biên
Hơn xây tháp quý nghìn miên
Hơn xây bốn vạn tám nghìn tháp trên,
Bởi vì cha mẹ hiện tiền
Nhờ công đức ấy được thêm rất nhiều
Thêm phước tuệ biết bao nhiêu,
Còn như cha mẹ quý yêu qua đời
Dù trong quá khứ một thời
Được sinh tịnh độ vào nơi an lành.”
Nghe xong La Bốc tâm thành
Mở lòng rộng lớn quyết tình xuất gia
Quy xin Phật thật thiết tha,
Phật nhìn thấy đáng nhu hòa hiền lương
Lại thêm hiếu đễ mọi đường
Nên hoan hỷ thuận nhận chàng thật mau

Cạo luôn tóc, cạo cả râu
Cà sa đơn giản khoác vào đẹp thay
Phật liền thọ ký cho ngay
Đặt cho pháp hiệu từ đây thường dùng
Mục Kiên Liên, đẹp vô cùng
Tám gương chiếu để vang lừng theo tên.
Từ đây ngài Mục Kiên Liên
Cõi trần lánh bước, cửa thiền nương thân
Lo tu thiền định chuyên cần
Nhờ vào tri thức sáng ngời vốn xưa
Lại thêm dốc chí quyết tu
Tiến mau tới bậc thượng thừa thật nhanh

Bản tâm tử ngộ đạt thành
“Thần thông” chứng được nổi danh đương thời
Đứng vào bậc nhất ngay thời
Trong hàng đệ tử của nơi cửa Thiền.

*

Một ngày ngài Mục Kiên Liên
Nhớ về mẹ quý tâm liền xót xa
Công ơn cha mẹ bao la
Như trời như biển sao mà báo đày
Mẹ nơi nào khó kiếm thay,
Phần mình giải thoát thân này đã xong.
Ngài liền dùng đến thần thông
Kiếm tìm hồn mẹ ở trong cõi trời,
Xuống tìm địa ngục tận nơi
Đều không thấy mẹ khiến ngài đau thương
Mới về bạch Phật tỏ tường,
Phật bèn cho biết rõ ràng như sau:
“Mẹ con đáng trách lắm sao
Khi bà còn sống gây bao tội tình
Không tin Tam Bảo đã đành
Nói năng dối trá, tranh giành tham lam
Vừa gian xảo, lại bất nhân
Nhấn tâm sát hại vô vàn sinh linh
Sau khi chết chịu cực hình
Đọa vào địa ngục thân mình thảm thê.”
Nghe lời Phật dạy mọi bề

Mục Kiền Liên thấy nã nê tâm can
Nghẹn ngào thương xót bội phần
Bèn vào nhập định dùng thần thông ngay
Đi tìm mẹ khắp đó đây
Khắp tầng địa ngục lòng đầy hoang mang.

*

Đầu tiên ngài tới “Nhân Quan”
Nơi đây địa ngục người đang thụ hình
Kẻ thời bị móc mắt mình
Kẻ thời bị chặt thân hình thương thay
Chặt một chân hoặc một tay
Kẻ kia bị xẻo mất ngay mũi rồi

Có người bị xẻ làm đôi
Từ đầu trở xuống chân ôi hãi hùng.
Ngài nhìn thấy xót vô cùng
Hỏi thăm chúa ngục với lòng cảm thương
Tức thời chúa ngục thưa rằng:
“Bọn này khi sống tính thường gian manh
Lừa thầy, phản bạn, tuyệt tình
Nghe lời phỉnh nịnh quẩn quanh hại người
Mắt nhìn điều phải buông xuôi
Tai nghe chuyện xấu mãi rồi hòa theo
Tay chân sát hại đủ điều
Khiến người lương thiện chịu nhiều nguy nan.”
Mục Kiền Liên buồn chửa chan
Tìm đâu thấy bóng mẫu thân của mình.

*

Ngài bèn tiếp cuộc hành trình
Bước qua địa ngục “Xảo Minh” nhìn vào
Thấy tội nhân thăm biết bao
Bị treo, bị trói ngược vào phía trên
Tóc thời bị lửa đốt lên
Đầu trâu, mặt ngựa moi liền tim ra,
Kẻ kia treo ở phía xa
Thân lăn vách đá hét la rợn người
Nơi đây chúa ngục thốt lời:
“Bọn này khi sống trên đời gian manh
Vong ân, bội nghĩa, bạc tình

Bao công ơn kẻ giúp mình mau quên
Hưởng lành mà chẳng chịu yên
Tranh giành cao thấp gây nên oán hờn,
Khi tiền nhiều lại lên chân
Không màng phải trái, đuổi luôn thâm tình
Kiếp sau hôi hám thân mình
Đọa làm thú vật dáng hình khó coi.”
Mục Kiền Liên kiếm khắp nơi
Vẫn không thấy mẹ đành dờn chân đi.

*

Qua tầng “Bác Hoạch” gần kề
Chốn này địa ngục thảm thê đọa đày

Chúng sinh bị bỏ cõi xay
Máu me lênh láng thân gầy nát tan
Phơi ra xương thịt ngổn ngang
Chết đi sống lại khóc than bao lần.
Cảnh tang thương thấy nhẩn tâm
Hỏi thăm chúa ngục nguyên nhân cực hình.
Ngài nghe chúa ngục phẩm bình:
“Nơi đây là những chúng sinh ở đời
Không tin Tam Bảo mãi thôi
Lại còn mưu giết hại người chung quanh
Luôn luôn gieo khổ sinh linh
Gây nhiều tội ác tà đình trước sau
Mình làm mình chịu thoát đâu
Ngày nay quả báo gánh mau tức thì.”

Bóng hình mẹ chẳng thấy chi
Mục Kiên Liên bước chân đi ngậm ngùi.

*

Xuống tầng địa ngục dưới rồi
Ngẩng nhìn “Kiếm Thọ” là nơi chốn này
Tội nhân đang bị đọa đày
Ngồi trên mũi kiếm thân gầy tang thương
Tay vin thép nhọn kinh hoàng
Đường gân lìa đứt, đốt xương rã rời.
Hỏi thăm chúa ngục trả lời:
“Tội nhân này sống trên đời nhớn nhơ
Không tin nhân quả bao giờ
Sát sinh tàn bạo chực chờ để ăn

Cho như vậy bỏ tấm thân
Ăn cho sướng miệng, tạo nhân dữ dần
Giờ đây nào có kịp than
Gây nhân trả quả lời vàng không tin.”
Trong đây ngài Mục Kiền Liên
Tìm không thấy mẹ nên liền đi luôn.

*

Xuống ngay địa ngục kinh hồn
Chốn này tên gọi “Đao Sơn” bít bùng
Đao, gươm nhọn hoắt kín tường
Xẻ thân, lóc thịt, máu vương tràn trề
Tội nhân gào thét não nề
Hỏi thăm, chúa ngục tức thì thưa ngay:
“Trên dương gian những kẻ này
Dùng dao xẻ thịt phanh thây trâu bò
Lợn dê mổ bụng đút lò
Nấu ninh hầm rán ăn cho thỏa lòng
Gieo nhân độc ác vô cùng
Ngày nay quả báo nào nùng tiêu ma.”

*

Kiểm hoài bóng mẹ không ra
Ngài liền tới ngục “Khôi Hà” kể bên
Tội nhân trong đó kêu rên
Người thì đang bị bỏ lên vạc dầu
Người thì chạy trốn trước sau
Khắp mình lửa đốt từ đầu tới chân

Chen nhau chạy muốn thoát thân
Tới ngay bốn cửa mở gần chung quanh
Vừa rên xiết vừa tranh giành
Cửa kia tự động đóng nhanh lại rồi
Quần quanh lò lửa tới lui
Thoát đâu ngọn lửa cháy thui thân hình.
Mục Kiền Liên thấy tội tình
Hỏi thời chúa ngục thưa trình đầu đuôi:
“Bọn này lúc sống trên đời
Âm mưu cố sát bao người nhẫn tâm
Kéo bè kết cánh ác nhân
Ra tay ức hiếp người dân lành hiền

Gây bao ác nghiệp triền miên
Giờ đây phải trả nghiệp liền thoát đầu.”
Trong lò lửa cháy ngập đầu
Tìm không thấy mẹ nổi sầu gia tăng.

*

Mục Kiền Liên bước chân sang
Ngục tên “Đồng Trụ” kinh hoàng diễn ra
Tội nhân ôm cột kêu la
Cột đồng nóng bỏng đốt da thịt người
Khấp mình lửa cháy bốc hơi
Miệng thời sắt nóng nuốt rồi nhả ra
Thật đau đớn, thật xót xa,
Theo lời chúa ngục: “Đó là tội nhân

Khi còn ở cõi dương trần
Cây quyền cây thế luôn ăn hiếp người
Giám cầm kẻ yếu mãi thôi
Ngày nay quả báo thấy thời thương tâm.”
Chốn này không thấy mẫu thân
Ngài liền rộng mở lòng nhân của mình
Nói cùng chúa ngục chân tình:
“Nay tôi muốn chịu cực hình tại đây
Thay cho các tội nhân này
Chịu bao khổ não đọa đày được chăng?”
Nghiêm trang chúa ngục thưa rằng:
“Ai làm nấy chịu đã hằng bao lâu
Điều ngài muốn không được đâu

Mẹ con cũng chẳng thể nào chịu thay
Hưởng chi ngài lạ tới đây,
Theo tôi chỉ có cách này là hơn
Nếu ai muốn cứu tội nhân
Thoát ra địa ngục vô ngần đớn đau
Thời tìm Phật để thỉnh cầu
Thành tâm sám hối rồi mau nhiệt tình
Ăn chay, niệm Phật, tụng kinh
Chăm lo thiền định cho tinh tấn hoài
Mười điều lành làm đủ mười
Giúp người hoạn nạn, cứu người nguy nan
Lo truyền bá ánh đạo vàng
Mới mong cơ hội tiêu tan tội tình
Giải trừ nghiệp chướng của mình
Cùng tìm về cõi tịnh thanh tâm hồn
Cùng thành Chánh Giác được luôn
Con đường địa ngục không còn sa chân.”

*

Mục Kiền Liên tìm mẫu thân
Qua bao cửa ngục xa gần thấy đầu
Bước đi buồn bã cúi đầu
Xuống tầng địa ngục dưới sâu kiếm tìm
Nơi đây lạnh buốt khắp miền
“Hàn Băng” địa ngục là tên chốn này
Tội nhân lạnh cóng chân tay
Thịt da nứt nẻ, mặt mày tái xanh

Nằm ôm tuyết lạnh chung quanh
Nào đâu được phép cựa mình thoát đi.
Ngài thương cảm hỏi tội gì
Thờ nghe lời chúa ngục kia tỏ bày:
“Tội nhân trong địa ngục này
Nhiều tiền lắm bạc trước đây ở đời
Mượn người làm việc xong rồi
Cậy tiền ức hiếp đám người làm công
Nhấn tâm bóc lột vô cùng
Nắng mưa, nóng lạnh cũng không đoái hoài
Nay thời quả báo dài dài.”
Mục Kiên Liên kiếm mẹ thời không ra.

Ngài sầu não bước chân qua
Vào ngay địa ngục rất là tối tăm
Ngục “Hắc Ám” tối quanh năm
Không còn ánh sáng, tội nhân kinh hoàng
Thần kinh căng thẳng vô vàn
Khó mong thoát cảnh làm than thân mình.

Ngài đau xót hỏi sự tình
Được nghe chúa ngục tường trình như sau:
“Nhóm này lúc sống hòa nhau
Vô minh, ngu dại lao đầu bến mê
Không phân thiện ác đôi bề
Không tin nhân quả, không hề thương ai
Cho nên tạo nghiệp xấu hoài
Giờ đây quả báo thấy thời đón đau.”

*

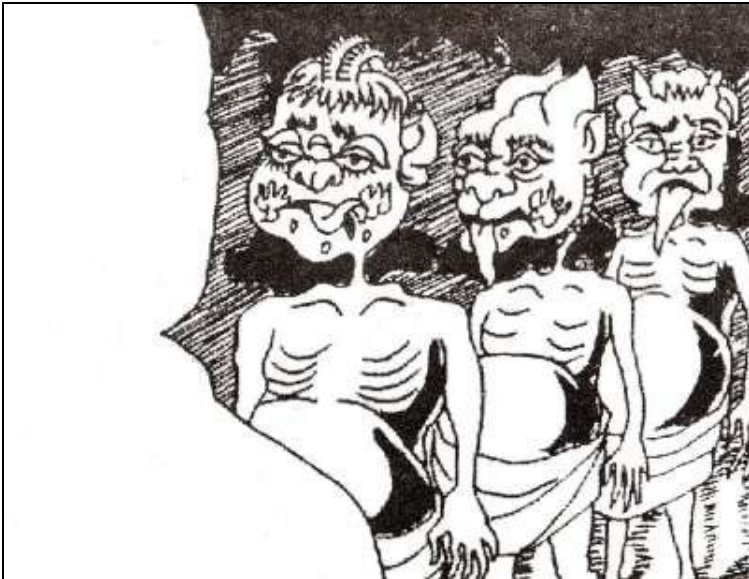
Kiểm tìm không thấy mẹ đâu
Mục Kiên Liên lại đi vào ngục bên
Ngục “Canh Thiệt” vang tiếng rên
Tội nhân bị móc miệng liền kêu la
    Câu bằng sắt kéo lưỡi ra
Thay trâu khổ nhọc để mà cày sâu
    Nghệp này trả thật dài lâu
Khổ đau không biết giờ nào thoát ly.
Quan cai ngục nói tức thì:
“Bọn này lúc sống muôn bề dối gian
    Lời thêu dệt, miệng nói càn
Thốt lời hung ác, nói năng đôi chiều

Gieo nhân xấu đã quá nhiều
Giờ đây quả báo đủ điều gặt thôi.”

*

Tim không thấy mẹ khắp nơi
Ngài liền đi nữa nhìn thời thấy ngay
Một bày quỷ đói quanh đây
Đầu to như cửa trâu cày khác chi
Bụng to như cái trống kia
Cổ thời lại nhỏ khác gì cây kim
Hình thù xấu xí khó nhìn
Đói ăn lê lét khắp miền gần xa,
Đồ ăn đôi lúc kiếm ra
Cổ thì quá nhỏ khó mà nuốt trôi

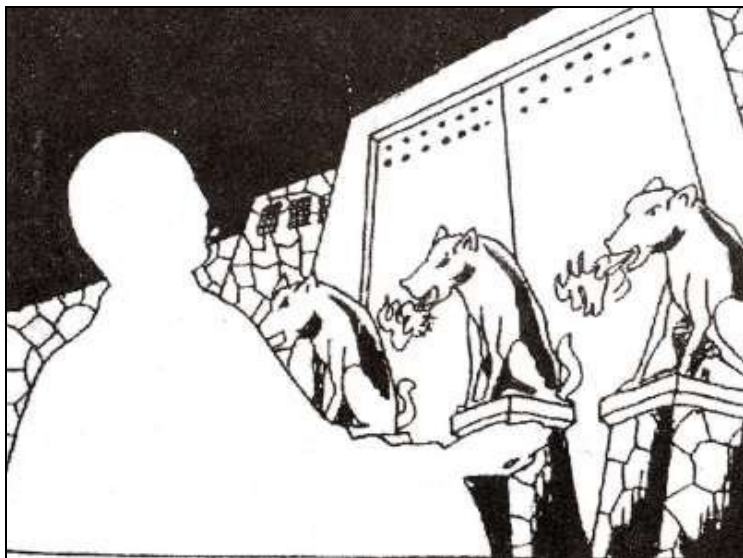

Lửa trong miệng, lửa trên môi
Bốc ra ngùn ngụt thấy thời hãi thay.
Ngài bèn thăm hỏi nhóm này:
“Tội chi mà bị đọa đầy thảm thê
Trước kia tạo nghiệp ác gì?”
Quỷ bèn lên tiếng não nề thưa luôn:
“Chúng tôi khi sống cõi trần
Tham lam, bòn xén vô ngần ngài ơi,
Của thời giấu kỹ một nơi
Mặc cho cha mẹ tứ thời đói ăn
Không hề tỏ chút ăn năn
Ngoài ra Tam Bảo chẳng cần kính tin
Quanh năm chỉ nghĩ bạc tiền
Giờ đây quả báo hiển nhiên thảm sầu!”

*

Mẹ hiền tìm mãi thấy đâu
Mục Kiền Liên lại cúi đầu bước đi
Trong lòng chất ngất sầu bi
Bước lần tới cửa ngục kia xa vời
Ngẩng nhìn thấy khó vào rồi
Ngục “Cao Tường” chính là nơi chốn này
Vây quanh có vách sắt dày
Tường cao muôn dặm bao ngay bốn bề
Lại thêm lưới thép giăng che
Chó đồng to lớn hăm he canh chừng

Bốn con khạc lửa đỏ hùng
Sủa vang gầm thét dữ hung dọa người.
Ngài tìm cách để vào coi
Tiếc thay cửa đóng kín rồi còn chi
Dùng mắt tuệ không thấy gì
Pháp thân chẳng lọt, cửa kia khó vào
Ngài đành chịu không biết sao
Trong lòng thất vọng nghẹn ngào trở lui
Than rằng: “Đi đã khắp nơi
Qua bao cửa ngục mẹ thời thấy đâu
Đến đây chất ngất buồn đau
Con qua không nổi ngục Cao Tường rồi
Trở về dương thế đành thôi
Con tìm đến Phật xin lời từ bi

Chỉ đường chỉ lối con đi
Quyết tâm tìm mẹ quản chi nhọc nhằn!”

*

Trên đường trở lại dương gian
Ngài quay nhìn lại dặm ngàn đã qua
Nghĩ ngoài ngục Cao Tường ra
Còn nhiều ngục nữa dễ mà thấy đâu
Mắt thường nhìn chẳng được nào
Pháp thân cũng khó lọt vào cho cam
Bởi vì trên chốn dương gian
Còn bao nhiêu tội vô vàn điều linh
Gây ra bởi khắp chúng sinh
Ít ai có dịp tự mình nghe ra

Nên đành tâm niệm Phật Đà
Nghĩ về mẹ quý xót xa nỗi niềm.
Và rồi ngài Mục Kiền Liên
Sau khi quyết định xả thiên xong xuôi
Thế là thần thức tức thời
Trở về thực tại ngay nơi dương trần
Vẫn còn đau đớn xót thâm
Nào quên cảnh tượng xa gần tang thương
Khấp trong địa ngục kinh hoàng,
Càng mong gặp mẹ lòng càng nôn nao
Tình thương mẹ mãi dạt dào
Bèn tìm đến Phật mong sao giúp ngài.

*

Sau khi tới chỗ Phật ngồi
Ngài bèn đi nhiều quanh nơi ba vòng
Rồi quỳ bạch Phật nỗi lòng:
“Theo lời Phật dạy con không ngại ngần
Xuống bao tầng ngục xa gần
Nhưng không tìm thấy mẫu thân chốn nào,
Thấy chúng sinh khổ xiết bao
Xương tan, thịt nát khóc gào, rên la
Thật là thảm cảnh xót xa
Đủ thành phần cội ta bà dương gian
Sau cùng con phải dừng chân
Tại nơi ngục nợ tường ngăn cao vời

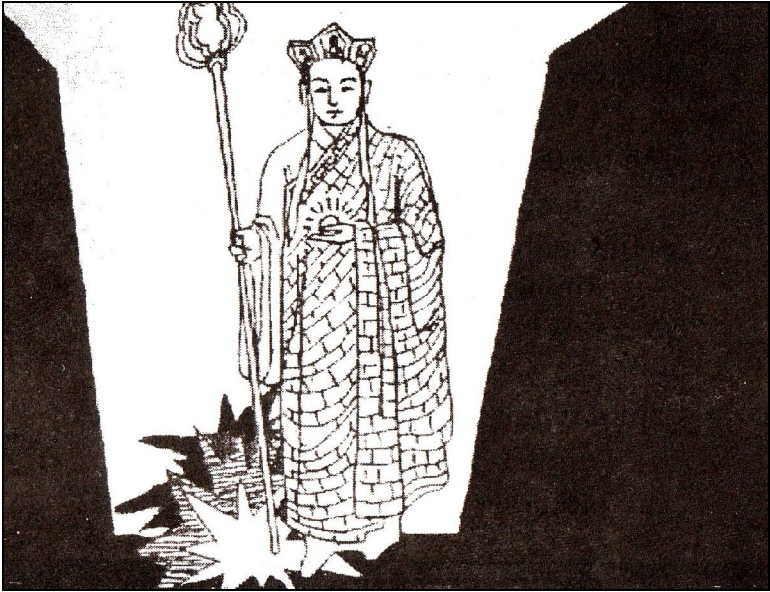

Cửa thời kín mít khắp nơi
Gọi không ai mở, bóng người thấy đâu
Con dùng mắt tuệ nhìn vào
Cũng không thấy được chút nào phía trong
Con xin từ phụ xót thương
Chỉ bày cho cách vượt tường êm xuôi.”
Nhìn người đệ tử nổi trôi
Tâm lòng hiếu đễ ít ai sánh cùng
Phật thương chỉ dạy hết lòng:
“Cao Tường là ngục mẹ con đọa vào
Bà mang tội nặng xiết bao
Hàng ngày thọ khổ đội đầu máu tươi

Bàn chông ngồi thủng thân người,
Cao Tường ngục lớn là nơi khó vào
Phải nhờ tích trượng nhiệm màu
Cùng là y, bát mới mau hoàn thành
    Đây là báu vật hiển linh
Của ta sẵn có nay dành cho con
Mang theo tới ngục đó luôn
Dùng tích trượng động ba lần xuống hiên
    Sẽ long chốt, sẽ rơi then
Cửa ngục tự động mở liền ra mau,
Cầm thêm viên ngọc minh châu
Soi tằng tăm tối, xua màu u minh.”

Mục Kiền Liên tạ ân tình
Trong tay nắm gậy, trên mình khoác y
Cầm theo bình bát ra đi
Sẵn bao vật báu nên chi vững lòng
Lại thêm ngài có thần thông
Tới ngay cửa ngục cũng không khó gì
Về trang nghiêm, đáng uy nghi
Ngài cầm tích trượng tức thì khoan thai
Động ba cái trước cửa cài
Ngục trong vang dội, vách ngoài nhẹ rung
Lưới vén lên, cửa mở tung
Ngài bèn nhẹ bước ung dung đi vào
Bên trong náo loạn xiết bao,

Tức thì chúa ngục tới mau hỏi rằng:
“Thấy ngài là một vị tăng
Tai sao mở cửa ngục đường vào đây
Vì người bị nhốt tầng này
Đều là tội phạm đọa đày triền miên
Trước đây Tam Bảo không tin
Làm điều ngũ nghịch gây nên tội tình?”
Mục Kiên Liên nói chân thành
Rằng ngài muốn kiếm mẹ mình đã lâu
Tỏ lòng hiếu, báo ân sâu
Dù bao gian khó há đâu ngại ngần.
Ngục quan thắc mắc hỏi luôn:
“Làm sao ngài biết mẫu thân chốn này?”

Ngài từ tốn đáp: “Lành thay!
Tôi nhờ Đức Phật chỉ bày cho hay.”
Ngục quan mừng rỡ hỏi ngay:
“Nhờ ơn Đức Phật thật may vô vàn,
Ngài cùng Phật có họ hàng?”
Ngài nghe hỏi vậy vội vàng xưng tên:
“Tôi hiệu là Mục Kiền Liên
Vốn là đệ tử Phật trên dương trần
Xuống đây tìm kiếm mẫu thân
Họ Lưu, tên gọi phu nhân Thanh Đề
Ở thành Vương Xá xưa kia.”
Ngục quan mở sổ tức thì kiểm tra
Sau khi đã kiểm được ra
Bèn lên tiếng gọi tên bà vang âm:
“Ai là Thanh Đề phu nhân
Ở thành Vương Xá? Tôi cần gặp đây!
Có thầy tăng xuống ngục này
Ngỏ lời muốn gặp, lâu nay kiếm tìm
Thầy tên là Mục Kiền Liên
Chắc không lâu nữa bà liền rời thôi
Sẽ mau thoát khỏi ngục rồi!”
Tiếng vang lên hỏi, không ai trả lời.
Ngục quan tìm gặp tận nơi
Bà Thanh Đề mới bồi hồi nói ra:
“Lúc tôi còn sống tại nhà

Sinh ra được một con và đặt tên
Là La Bốc rất lành hiền
Chứ không phải Mục Kiền Liên bao giờ,
Con tôi cũng chẳng xuất gia
Nên tôi không dám đi ra gặp thầy.”
Ngục quan quay trở lại ngay
Gặp thầy tăng nói thầy hay sự tình
Rằng bà cho biết con mình
Không hề trong giới tu hành khi nào
Và tên gọi chẳng giống nào.
Người con thảo nói nghẹn ngào thiết tha:
“Khi còn mẹ, lúc còn cha
Cái tên La Bốc chính là tên tôi

Sau khi cha mẹ qua đời
Thời tôi theo Phật tu nơi cửa Thiền
Có tên là Mục Kiền Liên
Xót tình mẹ quý lo tìm biết bao!”
Ngục quan quay gót trở vào
Nói: “Thầy tặng đó ai nào khác xa
Chính là La Bốc con bà.”
Bà Thanh Đề vội tỏ ra vui mừng
Muốn xin gặp mặt vô cùng.
Ngục quan lúc đó đồng lòng dặt đi
Cho bà gặp được thầy kia
Mong bà thoát cảnh nẻo nề làm than.

*

Mục Kiền Liên gặp mẫu thân
Chao ơi thấy mẹ dao đâm khắp mình
Toàn thân lửa cháy tội tình
Trên người lưới thép khoác quanh phía ngoài
Cổ mang gông sắt làm đai
Chân lông lênh láng máu thời tuôn ra.
Ngài nhìn mẹ thấy xót xa
Lòng đau như cắt liền oà khóc vang
Thưa cùng bà mẹ ngay rằng:
“Con thường cúng lễ trai tăng tâm thành
Hơn năm trăm vị tu hành
Hằng mong mẹ thoát tội tình xưa kia

Hầu sinh Thiên được trọn bề,
Bao lần tìm mẹ có hề thấy đâu
Khắp nơi trên cõi trời cao
Ai ngờ mẹ lại đọa vào ngục sâu!”
Bà Thanh Đề nói nghẹn ngào:
“Tưởng rằng mẹ chẳng khi nào gặp con
Ngàn đời xa cách nhau luôn
Ai ngờ địa ngục mừng còn có duyên.”
Ngài bèn khế hỏi mẹ liền:
“Con làm Phật sự ở miền dương gian
Thường xuyên cúng tế thành tâm
Chẳng hay mẹ có được phần ích chăng?”

Bà Thanh Đề cất tiếng than:
“Dù cho cúng tế rình rang ích gì
Mẹ nào ăn được chút chi
Ngục sâu “Vô Gián” mẹ thì đọa thêm
Cần lập công đức ngày đêm
Mới mong cứu mẹ khỏi miền đau thương
Ngày xưa mẹ đã làm đường
Không lo tu phước nên vương tội tình
Khiến bao ác nghiệp tạo thành
Lại thề độc ác miệng mình thốt ra
Nói gian cũng chẳng nề hà
Ngày nay đọa ngục khó mà thoát đi
Đớn đau, khổ não, thảm thê
Phải ăn sắt nóng mỗi khi đói lòng
Khát thời phải uống nước đồng
Ngục này mẹ chắc chẳng mong thoát rồi!”
Bà Thanh Đề chưa hết lời
Đã nghe chúa ngục thúc đòi bà đi:
“Tới giờ chịu tội còn gì!”
Mẹ và con phải chia ly đôi đàng
Thế là chúa ngục vội vàng
Đẩy bà vào phía ngục đường bên trong
Bà bèn ngoảnh lại dặn con:
“Mẹ giờ đau đớn chẳng còn chịu thêm
Con về cầu Phật chớ quên

Ngài thương tình sẽ giúp liền ngay cho
Vì ngài vốn sẵn lòng từ
Cứu cho mẹ thoát nghiệp xưa gia hình.”
Bà chưa nói hết ý mình
Ngục sâu cửa đã đóng nhanh lại rồi.
Mục Kiền Liên lòng bồi hồi
Đón đau nghe mẹ thốt lời kêu than,
Đập đầu vào vách tường ngăn
Ngài nhìn chúa ngục kêu van thăm sâu:
“Cho tôi xuống chốn ngục sâu
Cho tôi chịu tội thay vào mẹ tôi!”
Thương tình chúa ngục mách lời:
“Biết bao tội lỗi mẹ ngài tạo ra

Khi bà còn sống ở nhà,
Ngài là con cũng khó mà chịu thay
Nhờ uy lực Phật lâu nay
Mới mong cứu mẹ thoát ngay ngục tù
Ngài về xin Phật nhân từ
Họp Tăng, Ni khắp các chùa gần xa
Dốc lòng thay mẹ thiết tha
Cùng nhau sám hối thật là thành tâm
Mới mong giúp được mẫu thân
Tiêu trừ nghiệp ác, nhẹ phần tội xưa
Sinh về cực lạc mong chờ
Phần tôi cai ngục ngài nhờ ích chi.”

*

Nghe xong lẳng lẳng ra đi
Mục Kiền Liên vội quay về trần gian
Quỳ bên Phật cất lời than:
“Mẹ con chịu tội vô vàn thảm thương
Lòng con khổ não trăm đường
Con xin đức Phật giúp phương tiện gì
Mẹ con thoát khỏi cảnh kia
Thoát vòng địa ngục sâu bi kinh hồn.”
Ngài quỳ bạch Phật vừa xong
Tức thời ngắt lịm chẳng còn biết chi,
Tăng, Ni quanh đấy tức thì
Đưa tay dìu đỡ từ bi khẩn cầu

Cầu xin Phật với phép màu
Giúp người địa ngục thoát mau đọa đày.
Mục Kiền Liên hiếu thảo thay
Tình dành cho mẹ đong đầy biển khơi
Thật bao la, thật tuyệt vời
Cho nên Đức Phật nhận lời giúp luôn
Phật cùng đệ tử, thánh nhân
Lên hư không để nhập thần uy nghi
Rồi hào quang Phật phóng đi
Xuống tầng địa ngục nẻo vô minh
Tràn đầy ánh sáng lung linh

Khiến cho cảnh giới thay hình thật nhanh:
“Núi dao nhọn hoắt vây quanh
Giờ đây bỗng biến ngay thành tràng phan,
Gươm đao chông chát dọc ngang
Giờ thành hoa quả vô vàn tốt tươi,
Giường kia sắt đở nung người
Thành tòa sư tử tức thời âm êm,
Vạc dầu sôi sục khói lên
Giờ thành ra cảnh hồ sen thơm lừng.”
Bấy giờ dưới cõi âm cung
Diêm Vương và đại chúng cùng tươi vui

Đồng thanh ca ngợi vang lời:
“Thật lành! Thật hiếm!” Mọi người mừng thay
Chúng sinh trong địa ngục này
Nhờ hồng ân Phật bữa nay an lành
Ngưng khổ cảnh, hết nhục hình
Thoát vòng nghiệp chướng điêu linh vô ngần.
Mọi người ở dưới cõi âm
Cùng quý lễ lạy thành tâm một lòng
Hướng lên cao phía hư không
Hiện toàn thân Phật rạng hồng uy nghi.
Tội nhân khắp cõi âm ty
Tùy theo phước báu trước kia của mình
Nhờ ơn Phật độ an bình
Giờ đây đều được tái sinh cõi trời.

*

Mục Kiền Liên cũng thầm vui
Nghĩ rằng bà mẹ quý thời giờ đây
Cũng chung hưởng phước báu này
Nhờ hào quang Phật đọa đầy tiêu tan.
Một hôm nhân có duyên phần
Ngài quý hỏi Phật, bản khoản nặng tình:
“Hồng ân Phật rạng anh linh
Cho nên khắp cả chúng sinh được nhờ
Mẹ con hoàn cảnh bây giờ
Oan khiên cởi bỏ chắc là thành thời
Trong vô lượng số cõi trời

Mẹ con không biết ở nơi chốn nào?”

Tức thời Đức Phật phán mau:

“Mẹ con tội chướng nặng sâu kể gì

Vừa ra khỏi ngục ‘A Tỳ’

Lại sa ngục ‘Hắc Ám’ kia mất rồi!”

Mục Kiên Liên lòng rối bời

Quyết tâm tìm mẹ, ngài dời chân đi

Xuống tầng “Hắc Ám” quản chi

Tám lòng hiếu thảo khắc ghi sáng ngời.

Nơi đây địa ngục đầy người

Chen nhau, đói khát miệng thời rên la

Ngài nghe trong dạ xót xa
Kiếm tìm khắp chốn không ra mẹ mình,
Cuối cùng thấy mẹ tội tình
Thân run vì đói! Hết tinh anh rồi
Không còn phân biệt được ai,
Ngài lay vai mẹ mong người tỉnh ra
Nhưng sao mắt mẹ lờ đờ
Nhìn ngài lơ láo, miệng bà van xin:
“Chao ơi đói khát ngày đêm
Thân tôi lạnh quá, chỉ thèm ăn thôi!”
Thần thông đã sẵn có rồi
Mục Kiền Liên kiếm cơm thời được ngay

Bưng cơm dâng mẹ ngang mày
Bà Thanh Đề thấy đưa tay đỡ liền
Mừng hớn hở, sướng cuồng điên
Nhưng tâm bủn xỉn có quên đâu nào
Nên tay này bốc ăn vào
Tay kia vội vã che mau cơm mình
Lo người giựt, sợ người giành
Vì toàn kẻ đói vây quanh dữ dằn.
Than ôi cơm chữa kịp ăn
Lửa hồng bỗng đốt thành than mất rồi
Đốt luôn khét lẹt đôi môi
Da thời lửa cháy, miệng thời máu tuôn.

Ngài nhìn mẹ thấy kinh hồn
Bật lên tiếng khóc đau buồn thảm thê
Thương bà mẹ nghiệp nặng nề
Hết đường cứu nổi, khó bề thoát ra.
Ngài liền bật khóc chan hòa
Đầm đìa giọt lệ, nhạt nhòa bờ mi
Khiến cho lũ quỷ sứ kia
Nổi lòng thương cảm cùng chia bể sầu.
Ngài buồn ngửa mặt than mau
“Thần thông mình cứu biết bao nhiêu người
Giờ đây bắt lực mất rồi
Bó tay nhìn mẹ nổi trôi thụ hình
Thần thông giỏi cũng cam đành
Khó qua nghiệp lực mẹ mình gây ra
Thôi đành về lại Phật Đà
Cầu xin giúp mẹ thoát qua nạn này!”

*

Mục Kiền Liên tìm Phật ngay
Quy xin thương xót chỉ bày lối đi
Phật lên tiếng dạy từ bi:
“Mẹ con gốc tội rất chi nặng nề
Tham lam, độc ác nhiều bề
Qua bao tiền kiếp không hề hoàn lương
Dù con hiếu thảo trăm đường
Dù con bậc nhất thần thông đạt thành

Một thân khó cứu mẹ mình
Gặp hoàn cảnh đó cũng đành chịu luôn
Khác gì một chiếc thuyền con
Chờ đâu nổi đá lớn hơn chiếc thuyền,
Muốn cho mẹ thoát ngục trên
Phải nhờ thần lực vô biên phi thường
Của Tăng, Ni khắp mười phương
Đã tu chứng đắc đạo vàng quang vinh
Suốt trong ba tháng tịnh thanh
An cư, tỵ tứ, tu hành chuyên tâm
Ngày Rằm tháng Bảy hàng năm
Tập trung chú nguyện cầu an cho bà,

Riêng phần con phải thiết tha
Cúng dường Tam Bảo thật là trang nghiêm
Đồng thời sám hối ngày đêm
Tiếp tay cho mẹ, lòng tin nhiệt tình
Phát tâm cầu nguyện chân thành
May ra mới chuyển nghiệp nhanh cho bà.
Nhờ bao công đức cao xa
Mẹ cha quá vãng đã qua bảy đời
Cũng được siêu thoát cõi trời,
Mẹ cha hiện tại phước thời hưởng ngay
Lỡ gây tai ách lâu nay
Xưa kia tích tụ, giờ này tiêu tan.”
Mục Kiền Liên nghe lời vàng
Tức thời tỉnh ngộ, dâng tràn niềm tin
Theo lời Phật dạy như trên
Vu Lan vừa tới ngài liền thành tâm
Cúng dường thiết lễ trai đàn
Nhờ vào công đức của hàng chân tu
Hợp cùng pháp lực thượng thừa
Phật Đà tích tụ có từ bao lâu
Bà Thanh Đề thoát ngục sâu
Dứt mau cảnh huống khổ đau ngục hình
Được siêu thoát, hưởng an lành
Hưởng thêm phước báu được sinh cõi Trời
Cung trời Đao Lợi tuyệt vời
Một nơi lý tưởng mọi người cầu mong.

Mục Kiền Liên rất vui mừng
Sau khi thấy mẹ thoát vòng đau thương
Ngài bèn đến trước Phật đường
Chấp tay bạch Phật mối vương bận lòng:
“Bạch Thế Tôn thân mẫu con
Được nhờ Tam Bảo đức luôn tràn trề
Nhờ oai lực của Tăng, Ni
Mẹ con thoát khỏi ngục kia gia hình
Thoát loài nạ quỷ, súc sinh
Dứt vòng khổ não. Quả tình mừng thay!
Vậy thưa về đời sau này
Trong hàng Phật tử đó đây có người

Khi mùa Vu Lan tới rồi
Muốn làm lễ ở khắp nơi chùa chiền
Để mong tạo chút cơ duyên
Hầu mong cứu độ mẹ hiền cha yêu
Hiện đang sống cạnh sớm chiều
Hoặc là đã mất trong nhiều kiếp xưa
Giờ đây con cháu gắng tu
Vu Lan dâng lễ khắp chùa được chăng
Mong nghe Phật ban lời vàng
Cho hàng Phật tử biết đường theo ngay?”
Phật nghe xong dạy: “Lành thay!
Đời sau nếu đúng vào ngày Vu Lan
Ngày Rằm tháng Bảy hàng năm
Ngày ‘Phật hoan hỷ’ thành tâm cúng dường
Vi lòng hiếu thảo yêu thương
Mong đền đáp lại công ơn biển trời
Của cha mẹ trong nhiều đời
Dù thời hiện tại hay thời trước kia
Vu Lan làm lễ sớm khuya
Nhờ công đức của Tăng, Ni nhiệt tình
Cùng nhau chú nguyện giúp mình
Thời cha mẹ ở gia đình hiện nay
Tăng thêm phước thọ tràn đầy
Khỏi điều tai họa đọa đày nổi trôi,
Còn cha mẹ mất lâu rồi
Lỡ làm bất thiện bảy đời đã qua

Nhờ Vu Lan cứu độ ra
Thoát đường địa ngục thật là khổ đau
Cõi nhân thiên được sinh vào
Tràn đầy phước báu, dạt dào niềm vui!”

*

Sau khi Phật dạy dứt lời
Mục Kiền Liên với mọi người chung quanh
Bốn chúng đệ tử thuận thành
Cùng nhau hoan hỉ tuân hành theo ngay.

Kể từ đó, cho đến nay
Lệ thường cứ đến mùa này trong năm
Vào tháng Bảy, đúng ngày Rằm
Mọi người làm lễ Vu Lan nguyện cầu
Tỏ lòng hiếu thảo đậm sâu
Mong cha mẹ hưởng được bao phước lành.
Nhờ lời chú nguyện tâm thành
Tạo ra sức mạnh quả tình lớn lao
Gây niềm thông cảm dạt dào
Để rồi kích thích ngay vào mẹ cha
Nếu đang trong cảnh xót xa
Tràn đầy khổ lụy, chan hòa đớn đau
Tâm hồn sẽ tỉnh ra mau
Thoát cơn mê muội, thoát màu vô minh
Chuyển tâm niệm ác của mình
Hướng về nẻo thiện, tốt lành! Quý thay!

Chính nhờ sự chuyển hướng này
Mà người mắc tội thoát ngay ngục hình
Thoát đau thương, thoát tội tình
Chính do tâm đó tạo thành trước kia.
Lời vàng kinh điển khắc ghi:
“Tâm người trong lúc mê si điên cuồng
Lỡ gây nghiệp chướng tai ương
Để rồi bị đọa vào đường ngục sâu
Nếu chuyển tâm, nếu quay đầu
Nghiệp dù dữ sẽ chuyển mau thành lành.”

*

Từ khi cứu được mẹ mình
Trả xong chữ hiếu, trọn tình mẹ con
Ngài Mục Kiền Liên quyết lòng
Tu hành bên Phật ở trong cửa Thiền
Tâm an tịnh, chí vững bền
Sống đời trong sạch, nương miền thanh cao
Nhưng do nghiệp dữ thuở nào
“Nghiệp” từ tiền kiếp, “nhân” bao nhiêu đời
Bây giờ trở quả dữ rồi
Cho nên ngài phải tới thời mạng vong.
Trên đường hoằng pháp thông dong
Một hôm ngài phải qua vùng núi cao
Đường đi nguy hiểm xiết bao
Ngờ đâu một bọn nấp vào phía trên
“Lỏa hình” ngoại đạo tị hiềm

Đã từng ganh ghét, lại thêm căm thù
Giờ đây phục kích người tu
Âm mưu giết hại rất ư bạo tàn,
Khi ngài vừa mới đi ngang
Trên cao bọn chúng vội vàng hè nhau
Cùng xô đá nặng xuống mau
Rơi như thác đổ sấm gào ào vang
Bít luôn cả lối đi ngang
Nhục thân tôn giả tiêu tan tức thì
Xương giập nát, máu đầm đìa
Trăm phần rùng rợn, muôn bề thảm thương.
Ngài Xá Lợi Phất tìm đường
Nhờ thần thông đến cứu không kịp thời

Bèn nêu thắc mắc đôi lời:
“Thần thông bạn giỏi giúp đời lâu nay
Sao không sử dụng dịp này
Để mà cứu thoát chính mạng mình?”
Mục Kiền Liên khẽ trần tình:
“Một khi nghiệp tới thì đành chịu thôi
Chữ ‘thần’ chưa nhớ tới rồi
Làm sao còn nhớ kịp thời chữ ‘thông’!”
Thốt lời hấp hối vừa xong
Mục Kiền Liên đã mạng vong tức thì.
Về phần bọn ngoại đạo kia
Đều cùng toại nguyện sau khi giết người
Muốn làm hại Phật không xuôi
Nên mong hại đệ tử Ngài từ lâu
Đây là đệ tử hàng đầu
Hầu làm Phật giáo tiêu hao uy quyền.

*

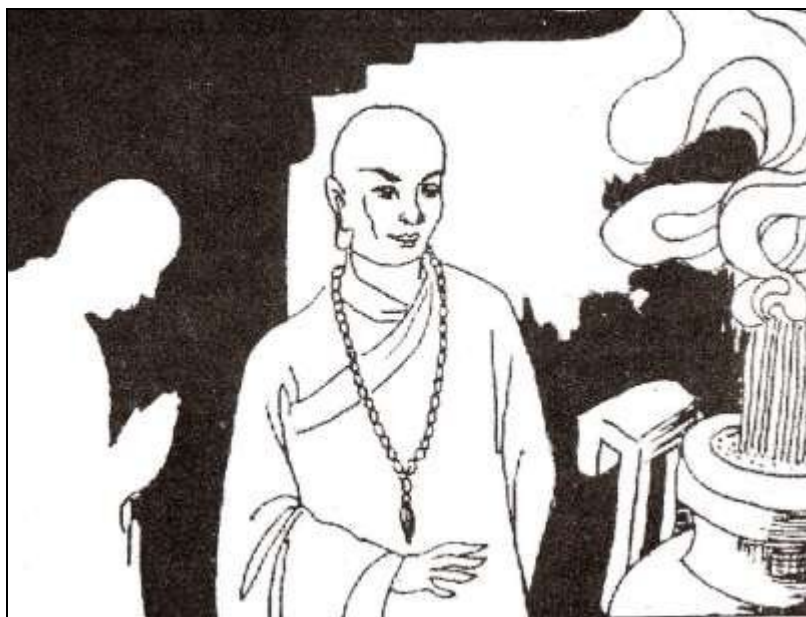
Tin về ngài Mục Kiền Liên
Loan truyền khắp chốn, tới liền hoàng cung
Vua A Xà Thế nổi xung
Lệnh truyền bắt cả ngàn hung thủ này
Toàn phường “lỏa thể” quanh đây
Mang qua hầm lửa ném ngay chúng vào
Bọn gian chịu tội cùng nhau
Chết sa vào địa ngục sâu kia liền.
Nghe tin ngài Mục Kiền Liên

Vì phùng ngoại đạo trong miền mạng vong
    Các Tăng, Ni đều mũi lòng
    Lệ tuôn sầu thảm vô cùng bi ai
    Kéo nhau đến trước Phật đài
    Quy xin hỏi Phật chuyện ngài Mục Liên
    Thần thông vốn giỏi vô biên
    Cớ sao tai họa người hiền vương mang.
    Ôn tồn Đức Phật dạy rằng:
“Chúng ta đừng quá xót thương thảm sầu
    Ta từng nói đã từ lâu
    Thần thông dù giỏi cũng đâu ích gì
    Khó mà thắng nghiệp báo kia,
    Mục Liên tuy rất giỏi về thần thông
    Trước đây cứu mẹ chẳng xong
    Thì nay cũng chẳng cầu mong cứu mình
    Một khi nghiệp lực hoành hành
    Thần thông dù giỏi cũng đành chịu thôi,
    Mục Liên biết trước hết rồi
    Biết rằng tai họa chết người xảy ra
    Dùng thần thông sẽ vượt qua
    Để đâu chịu chết xót xa thế này
    Nhưng làm như vậy không hay
    Vì nghiệp lực vẫn vẫn xoay theo mình,
    Mục Liên thảm họa biết rành
    Nhưng mà hứng chịu, thuận tình, an nhiên

Vì mong trả hết nghiệp liền
Một lần trả dứt nghiệp tiền kiếp xưa
Hầu an nhàn trong đường tu
Hoàn thành Phật đạo kể từ kiếp sau,
Điều cao quý đứng hàng đầu
Mục Liên bảo vệ đạo màu quang vinh
Nên tuấn tử, nên hy sinh
Tám gương sáng đó quả tình quý sao!”
Nghe lời Phật dạy thâm sâu
Vây quanh đệ tử cùng nhau thấm nhuần
Bình tâm tĩnh ngộ ra dần
Cùng xin tìm hiểu cội nguồn lâu nay
Từ trong tiền kiếp trước đây
Mục Liên ngài đã trót gây nghiệp gì?

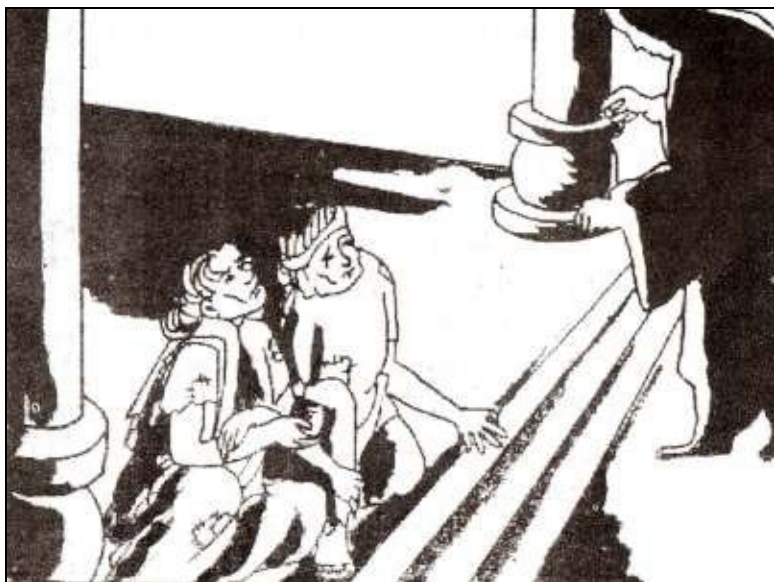
*

Trong một tiền kiếp xưa kia
Mục Liên ngài vốn trụ trì chùa to
Là thầy tăng rất nhân từ
Đạo cao, đức trọng đường tu vẹn toàn,
Một hôm thầy phải đích thân
Làng bên thỉnh việc, thầy cần đi xa
Dặn dò đệ tử ở nhà:
“Sẵn sàng tiếp đón thật là nghiêm trang
Có hai thí chủ ghé làng
Đến chùa lễ Phật, cúng dường hôm nay.”

Cả chùa chờ đợi suốt ngày
Chẳng ai ghé đến nơi đây cúng dường
Trời chiều khuất bóng tà dương
Một người đệ tử vội vàng bước ra
Đưa tay đóng cửa chùa nhà
Chợt nhìn thấy vợ chồng già ngoài hiên
Dáng nghèo khó, vẻ lành hiền
Cùng nhau khiêm tốn ngồi bên mé ngoài
Chắc chờ chắc đợi lâu rồi
Chưa về, dù sắp tối trời quanh đây.
Hỏi thăm, đệ tử được hay
Hai ông bà tới cổng này từ trưa

Ngồi đây chờ gặp quý sư
Không ai hỏi tới nên chưa dám vào
Nhà xa, đi lại khó sao
Lại thêm nghèo túng nhưng nào quản chi
Tới đây lễ Phật từ bi
Cúng dường Tam Bảo lòng thì thành tâm
Cứ chờ đợi, chẳng ngại ngần
Dù cho đêm xuống xa gần vắng hoang.
Nghe xong đệ tử ngỡ ngàng
Lòng thầm bực bội nghĩ rằng: “Ồi thôi!
Chính hai hành khất này rồi
Cửa chùa chắn lối cùng ngồi quá lâu
Thời còn có thí chủ nào

Tới đây mà lại muốn vào làm chi!”
Lộ tâm phân biệt tức thì
Chê bai rách rưới, khinh khi bần hàn
Nhìn lạnh nhạt, nói lẹ làng:
“Lần sau lễ Phật cúng dường được thôi
Tới giờ chùa đóng cửa rồi.”
Bà già kính cẩn thốt lời phân bua:
“Bữa sau lễ Phật trong chùa
Thôi thì nghĩ lại kể như được rồi
Lần này đã lỡ tới nơi
Có lon gạo mới của người làng xa
Với lòng thành vợ chồng già
Xin cho dâng lại thiết tha cúng dường.”

Nghe xong đệ tử khinh thường
Vô tình buông tiếng chán chường, sân si:
“Tưởng rằng đem cúng những gì
Nhỏ nhoi lon gạo chùa thì thiếu chi
Thôi mau mau hãy đem về.”
Bà già năn nỉ não nề lắm thay:
“Gạo từ xa mang tới đây
Lột ra từng hột bảy ngày bảy đêm
Trộn vào nếp hiếm trong miền
Ướp cùng mật ngọt, lại thêm vị đường
Thành tâm đem đến cúng dường
Trước là cúng Phật, sau hàng chư Tăng...”
Bà già đang nói dở dang
Vừa xoay mặt lại, phũ phàng xiết bao
Cửa chùa đã đóng sập vào.
Ông chồng ngồi cạnh từ đầu lặng thinh
Kiên trì, nhẫn nhục, tận tình
Giờ đây nói nhỏ: “Chúng mình về thôi!”
Nhưng bà vợ nổi giận rồi
Trong cơn sân hận chân thời đạp ra
Gạo lon tung tóe gần xa
Miệng bà lớn tiếng hét la rầm trời:
“Thề ngàn kiếp, nguyện vạn đời
Gặp chùa tôi phá tơi bời chẳng nương
Gặp Tăng, Ni khắp muôn phương
Tôi thời khinh miệt chẳng thương tiếc gì!”

Ông chồng lệ ứa bờ mi
Ngậm ngùi thương vợ chỉ vì phút giây
Hận thầy, nhân xấu trót gây
Bình tâm thấy đáng tiếc thay vô ngàn
Trong lòng ông bỗng nguyện thề:
“Gặp duyên tôi sẽ quyết tâm tu liền!”
Hai vợ chồng rời mái hiên
Bà đi tức tối muộn phiền khôn nguôi.
Thầy trụ trì về tới nơi
Hỏi thăm cơ sự đầu đuôi tỏ tường
Phạt chàng đệ tử làm đường
Phải lo sám hối quỳ hương tức thì

Làm sai trái, thiếu từ bi
Có tâm phân biệt còn gì lòng nhân,
Bản thân thầy cũng trở trần
Tự mình sám hối, ăn năn vô cùng
Nghĩ thâm buồn bã trong lòng:
“Lỗi do đệ tử ở trong chùa này
Nên bà thí chủ chua cay
Buông lời thề độc đọa đầy gieo nhân,
Tại mình vắng mặt bất thần
Cho nên mới tạo thêm phần tang thương.”
Thầy bèn bước tới thiền đường
Trước bàn thờ Phật thắp hương thề nguyện:
“Đời đời kiếp kiếp luân phiên
Nguyện làm con mãi, không phiền muộן chi
Làm con bà thí chủ kia
Hầu mong trả dứt nghiệp đi cho bà
Nghiệp bà vừa mới gây ra!”
Rồi thầy khẩn nguyện thiết tha thêm liền:
“Khi bà phá phách chùa chiền
Thời con tâm nguyện xây thêm cảnh chùa,
Khi bà bắt kính cửa từ
Khinh thường các giới đang tu thuận thành
Thời con nguyện được tu hành
Nguyện theo bà mãi loanh quanh chẳng rời
Nguyện thề xin mãi ghi lời
Đến khi bà dứt nghiệp rồi mới yên!”

Thầy trụ trì trong cửa thiền
Là tiền thân của Mục Liên bây giờ,
Bà già nghèo khó xa xưa
Chính là người thiếu nhân từ giờ đây
Là Thanh Đề trong kiếp này,
Luân hồi, nhân quả vẫn xoay chuyển hoài.

*

Giờ nghe chuyện kiếp thứ hai
Có gia đình nợ sinh trai nổi dòng
Cửa nhà giàu có vô cùng
Chàng trai con một nên không thiếu gì
Sống đời sung sướng kể chi

Nhưng chàng lại chẳng nghĩ suy tốt lành
Chỉ say sưa, không học hành
Giao du kẻ xấu ở quanh vùng này
Phường phản bạn, quân lừa thầy
Xúm vào lợi dụng bao ngày tháng qua,
Chàng coi thường mẹ lẫn cha
Bao lời khuyên nhủ bỏ qua chẳng màng,
Sống trong tình cảnh phũ phàng
Đêm ngày cha mẹ của chàng khóc than
Bất thần sinh bệnh nguy nan
Mù lòa đôi mắt vô vàn thảm thương.
Một ngày bạn xấu tìm đường
Gài cô gái nọ cho chàng kết hôn

Mẹ cha nghe vậy mừng luôn
Nghĩ con có vợ bớt còn bê tha,
Ai dè cô vợ chàng ta
Mỗi khi trước mặt tỏ ra ngoan hiền
Để người thân không trách phiền
Sau lưng mưu kế lấy tiền của thôi
Gia tài chồng nhắm mãi rồi,
Bọn vô lại nợ tức thời tiếp tay
Để chờ chia chác của này
Chàng con ngu dại nào hay bấy tình
Cho rằng hiện ở gia đình
Vợ là dâu thảo, đời mình thẳng hoa.
Một hôm chàng phải đi xa
Khi về thấy nước đổ ra giữa nhà
Hỏi thời vợ nói: “Ông già
Giờ đây khó tính, khó mà chiều ông
Đem dâng nước để ông dùng
Ông chê nóng, lạnh thường không hài lòng
Nên ông đổ nước tứ tung
Tính tình rất chượng, lạ lùng kể chi.”
Một hôm chàng ở xa về
Thấy cơm vung vãi bốn bề phòng ăn
Chàng bèn tìm vợ hỏi thăm
Vợ cho biết: “Mẹ khó khăn vô cùng
Đem dâng cơm để bà dùng

Bà chê cơm mãi rồi vung khắp nhà
Thật là bà chướng quá mà
Khó mà tìm cách chiều bà êm xuôi.”
Đây là mưu kế vợ thối
Nhưng chàng nào biết, tâm thời u mê
Nên khi cô vợ tử tế
Cứ than thở mãi, cứ chê trách hoài
Anh chồng nghe cũng lọt tai
Xiêu lòng mắc bẫy tin nơi vợ nhà
Một ngày đem cả mẹ cha
Bỏ rơi giữa chốn rừng già thẳm xa
Nghĩ rằng cha mẹ mù lòa

Khó bề tìm cách thoát ra khỏi rừng.
Vợ chồng già thật đáng thương
Cho rằng con bị lạc đường mà thôi
Nào hay ý định tanh hôi,
Vợ chồng mò mẫm lần hồi suốt đêm
Mưa lạnh lẽo, gió cuồng điên
Sáng may có kẻ trong miền đi qua
Thấy người quờ quạng mù lòa
Thương tình giúp đỡ đưa ra phía ngoài
Về nhà yên ổn cả hai,
Chàng con cùng vợ đóng vai ngoan hiền
Giả như mừng rỡ vô biên
Hỏi thăm cha mẹ huyền thuyên mặng nồng.
Sau lần đầu chẳng thành công
Vợ kia lại cứ cùng chồng tử tế
Bày mưu tính kế gớm ghê
Anh chồng theo vợ, u mê ngu đần
Một hôm bày chuyện bắt nhân
Anh chồng tới cạnh song thân thưa rằng:
“Xa bên ngoại đã lâu năm
Giờ mình nên trở về thăm chón này.”
Song thân nghe ưng thuận ngay
Chàng thuê xe ngựa một ngày cùng đi
Chàng cầm cương lái xe kia
Chở cha chở mẹ rất chi thăm tình,

Tới rừng già, gặp khúc quanh
Lặng im, hoang vắng, gập ghềnh, tối tăm
Chàng con dùng ngựa bắt thàn
Giả như gặp kẻ bắt nhân chặn đường
Tay chân khua động vang rừng
Giả như đang chống cự phurong gian manh
Miệng chàng la hét thất thanh
Làm như chính bản thân mình lâm nguy
Rồi nhân lúc náo loạn kia
Chàng không còn chút lương tri con người
Lấy cây roi quất tơi bời
Quất cha, quất mẹ miệng thời hét la
Giả như cướp đánh mẹ cha

Đúng như cùng vợ ở nhà mưu toan
Thật là bất hiểu vô vàn
Vô minh xui khiến bạo tàn ra tay,
Về phần cha mẹ nào hay
Mù lòa đâu thấy quanh đây chút gì
Dù đang đau đớn kể chi
Tưởng rằng có bọn cướp kia thật tình
Hai người không nghĩ đến mình
Hai tay quờ quạng ở quanh chỗ ngồi
Trong tâm nghĩ đến con thôi
Sợ con bị hại, hai người cùng la:
“Con ơi! Mau chạy cho xa
Kéo quân cướp bóc đánh mà mạng vong
Con còn vợ trẻ chờ trông
Mẹ cha dù thác thời lòng cũng cam!”
Tiếng “con ơi!” thốt nhẹ vang
Yêu thương, tha thiết, nồng nàn, thiêng liêng
Khiến chàng con thức tỉnh liền
Thấy mình bất hiểu nhất trên cõi đời
“Con ơi!” âm hưởng tuyệt vời
Như gieo tâm đạo, như khơi lòng từ
Quay đầu khỏi cảnh âm u
Rời con đường xấu chàng đưa xe về
Tới nhà thú thật mọi bề
Rồi chàng quỳ lạy rất chi tâm thành

Quỳ xin sám hối tội tình
Xin cha với mẹ của mình thứ tha,
Rời cho vợ về quê nhà
Về nơi nguyên quán phương xa của nàng.
Chàng con một thuở làm đường
Giờ lia bạn cũ, lia phường gian manh
Say sưa tật xấu bỏ nhanh
Quay về nẻo chánh, an lành, thật chân
Suốt đời nguyện sống độc thân
Chăm lo phụng dưỡng ân cần mẹ cha,
Rời chàng phát nguyện thiết tha
Xin làm con của ông bà dài lâu
Đời đời, kiếp kiếp về sau
Với bao lòng hiếu, với bao tâm từ.
Chàng con trong kiếp xa xưa
Là Mục Liên khoác áo tu kiếp này,
Còn bà mẹ kiếp trước đây
Kiếp này là mẹ của thầy Mục Liên.

*

Bà Thanh Đề, thiếu lòng tin
Cho nên nhân xấu triền miên gieo hoài
Để rồi hái quả bi ai
Xác thân đầy đọa, hình hài thương đau
Trầm luân dưới chốn ngục sâu
Tám gương còn đó ai nào dễ quên.
Riêng về phần thầy Mục Liên

Ngẫm qua tiền kiếp kể trên rõ ràng
Một thời bất hiếu bạo tàn
Kiếp này quả báo phũ phàng lắm thay
Và trong kiếp sau cùng này
Nghiệp mong trả dứt không dây dưa hoài
Cho nên hứng tảng đá rơi
Tan xương, nát thịt đè người cũng cam.
Nghiệp thế gian trả không oan
Dù thần thông giỏi cũng làm ngơ thôi
Một khi trả dứt nghiệp rồi
Đường tu mới mở rộng ngời kiếp sau.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

SÁCH

1) MỤC LIÊN SÁM PHÁP

Phúc Tuệ

2) MỤC LIÊN THANH ĐỀ (Truyện bằng tranh)

Giác Đạo – Như Tâm

BÀI VIẾT

1) KINH VU LAN

Thích Trí Quang

2) MỤC LIÊN BẢN HẠNH

Hoàng Xuân Hãn

3) MỤC KIỀM LIÊN TÔN GIÁO

(Truyện cổ Phật Giáo)

4) VU LAN BỒN (Phật học phổ thông)

Thích Thiện Hoa

5) RẼM THÁNG BẢY

Thích Thiện Siêu

6) Ý NGHĨA VU LAN

Thích Thanh Từ

7) VU LAN BÁO HIẾU

Hương Giang Thái Văn Kiểm

8) ĐỌC LẠI THIÊN HUYỀN SỬ

MỤC KIỀM LIÊN THẦN THÔNG ĐỆ NHẤT

Thẩm Thệ Hà